

Περίληψη

Απόψεις του Συνηγόρου του Πολίτη για το σχέδιο νόμου «Οριοθέτηση, διαχείριση και προστασία αιγιαλού και παραλίας»

Ο Συνήγορος του Πολίτη, αξιοποιώντας την εμπειρία του από τον χειρισμό αναφορών πολιτών και τη δυνατότητα που του παρέχει ο νόμος για συμβολή στο νομοθετικό έργο, έθεσε υπόψη του Υπουργού Οικονομικών συγκεκριμένα νομικά και τεχνικά ζητήματα στο σχέδιο νόμου, «Οριοθέτηση, διαχείριση και προστασία αιγιαλού και παραλίας».

Ειδικότερα, **ο Συνήγορος του Πολίτη διαπιστώνει** σειρά θετικών πρωτοβουλιών, στο μέτρο που στο νέο σχέδιο νόμου:

- α) γίνεται προσπάθεια για την επίσπευση διαδικασιών καθορισμού του αιγιαλού ή του παλαιού αιγιαλού με την υιοθέτηση νέων τεχνολογιών και προβλέπεται η δημοσιοποίηση των πράξεων καθορισμού,
- β) γίνεται, για πρώτη φορά, μνεία βασικών αρχών της περιβαλλοντικής νομοθεσίας,
- γ) αποσαφηνίζονται ορισμένα κριτήρια, τα οποία είχαν δημιουργήσει, κατά το παρελθόν, εμπλοκές σε διοικητικές διαδικασίες,
- δ) ορίζεται δευτεροβάθμιο όργανο ελέγχου της οριοθέτησης του παλαιού αιγιαλού.

Ωστόσο, ορισμένες ρυθμίσεις επιδέχονται ουσιώδεις βελτιώσεις. Οι προβληματισμοί που διατυπώθηκαν από την Αρχή αποσκοπούν να συμβάλουν εποικοδομητικά στη σχετική συζήτηση. Τα ζητήματα που τίθενται αφορούν τη συνταγματικά κατοχυρωμένη προστασία του δημόσιου και κοινόχρηστου χαρακτήρα του αιγιαλού, της παραλίας, της όχθης και της παρόχθιας ζώνης και κατ' επέκταση, της πρόσβασης των πολιτών σε αυτές. Επίσης, φαίνεται να καταργείται, στην πράξη, η ζώνη παραλίας.

Οι μορφολογικές επεμβάσεις που επιτρέπονται προς όφελος της τουριστικής ανάπτυξης μπορεί να είναι μη αναστρέψιμες, ενώ προβληματίζει η δυνατότητα που παρέχεται για νομιμοποίηση σοβαρών μορφολογικών αλλοιώσεων, ακόμη και για ευκαιριακούς επιχειρηματικούς σκοπούς. Γενικότερα απουσιάζει η απαραίτητη διατομεακή αντιμετώπιση (περιβαλλοντική, αναπτυξιακή, κοινωνική) που απαιτεί η προστασία και η διαχείριση ενός τόσο σημαντικού πόρου, ενώ οι ασφυκτικές προθεσμίες ολοκλήρωσης των επιμέρους διαδικασιών, που τίθενται στο σχέδιο νόμου, καθίστανται πρακτικά ανεφάρμοστες. Ελλοχεύει συνεπώς ο κίνδυνος αυθαιρεσίας.

Τέλος, περιπλέκεται η διαδικασία κατεδάφισης αυθαιρέτων, καταργείται η ποινική δίωξη των παρανομούμενων ιδιωτών αλλά και των διοικητικών οργάνων. Παρέχεται δυνατότητα νομιμοποίησης αυθαιρέτων έργων όχι μόνο του δημοσίου αλλά και ιδιωτών, και μάλιστα παρά την ύπαρξη τελεσίδικων δικαστικών αποφάσεων, μέσω της ενσωμάτωσης των αυθαιρέτων σε νέα έργα, πιθανόν για εισπρακτικούς λόγους.

Η ολοκληρωμένη προσέγγιση στη διαχείριση του παράκτιου χώρου οφείλει να λάβει υπόψη τις συστάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, του Μεσογειακού Προγράμματος Δράσης των Ηνωμένων Εθνών, την Ευρωπαϊκή περιβαλλοντική νομοθεσία, τις διεθνείς συμβάσεις για την προστασία του περιβάλλοντος, αλλά και τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Ο Συνήγορος του Πολίτη, καταγράφοντας τις παρατηρήσεις και τις επιφυλάξεις του για το νέο σχέδιο νόμου, θεωρεί σκόπιμο να τύχει αυτό νέας ολοκληρωμένης επεξεργασίας, με βάση τις αρχές της προφύλαξης, της αειφορίας και της βιώσιμης ανάπτυξης και με γνώμονα την προστασία του περιβάλλοντος και τη διατήρηση του κοινόχρηστου χαρακτήρα του παράκτιου χώρου.